

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФАРМАКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ РЕЦЕПТУРИ**

МАТЕРІАЛИ

**II науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю на тему «Сучасні аспекти досягнень
фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків
медичної та фармацевтичної освіти та науки»**

Харків, 17.11.2023

Редакційна колегія

В.В. М'ясоєдов , Т.І.Єрмоленко, О.М.Шаповал

Сучасні аспекти досягнень фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків медичної та фармацевтичної освіти та науки: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (ХНМУ, Харків, 17 листопада 2023 р.)/Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків : ХНМУ, 2023. – 366 с.

Матеріали, наведені у збірці, висвітлюють сучасні напрямки та шляхи підвищення якості медичної та фармацевтичної освіти, результати фундаментальних та прикладних наукових досліджень потенційних та нових лікарських засобів, інноваційні підходи підвищення якості фармакотерапії з позиції доказової медицини та управлінські, економічні та організаційні аспекти охорони здоров'я.

Збірка розрахована для широкого кола наукових та практичних працівників медицини та фармації.

Секція 1. Сучасні напрямки та шляхи підвищення якості медичної та фармацевтичної освіти

РОЛЬ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Мирошниченко М.С., Бібіченко В.О., Кузнецова М.О., Кузнецова І.К.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

ma.kuznetsova@knu.edu.ua

За останні роки спостерігається динамічний розвиток системи освіти в Україні, що обумовлено спочатку пандемією COVID-19, а тепер війною в нашій країні. Дані події призвели до корінного перегляду принципів організації освітнього процесу, зокрема перехід з радянських до європейських цінностей. Крім того, відбулось ціннісне переосмислення та розповсюдження ідей побудови громадянського суспільства, а також формування соціальної та особистої відповідальності за власний особистісний і професійний розвиток. Все це сприяло створенню новітніх інституцій та інноваційних напрямів соціально-педагогічної діяльності. Одним з напрямів такої діяльності є розвиток та впровадження неформальної освіти в навчальний процес в закладах вищої освіти. Саме тому вкрай важливим є дослідження відношення до неформальної освіти викладачів та студентів в Харківському національному медичному університеті.

Метою цього дослідження було встановлення ставлення викладачів та студентів до впровадження неформальної освіти в навчальний процес в Харківському національному медичному університеті.

Матеріали та методи. Для досягнення визначеної мети дослідження було залучено 47 респондентів, серед яких було 22 молодих викладача та 25 студентів 2 – 5 курсів I – III медичного факультетів. Було проведено соціологічне дослідження, шляхом опитування. Для цього було розроблено спеціальний опитувальник, який складався з запитань щодо обізнаності викладачів та/або студентів з сутністю неформальної освіти, загальне ставлення до неформальної освіти, та чим обумовлене негативне/позитивне ставлення до неформальної освіти, платформи з якими працював здобувач та/або викладач, які фактори обумовлювали вибір тієї чи іншої навчальної платформи, оцінка міри впливу неформальної освіти на формування компетенцій та професійний розвиток, оцінка міри впливу неформальної освіти на загальну успішність з медико-біологічних дисциплін. Опитувальник було розповсюджено за допомогою Google forms в найбільш використовуваних соціальних мережах (наприклад, Telegram, Viber, Instagram тощо).

Результати дослідження та обговорення. Під час аналізу даних проведеного дослідження було отримано неочікувані результати. Так, на запитання щодо обізнаності про сутність неформальної освіти тільки 47% респондентів серед викладачів та 39% студентів правильно розуміють, що являє собою неформальна освіта. Як серед викладачів так і серед студентів мали приблизно однакове загальне позитивне ставлення до неформальної освіти (серед викладачів 48% серед всіх опитаних та 46% студентів). Щодо мотивів, які формували позитивне ставлення у викладачів були: гнучкий графік, змістовне

наповнення курсів, безкоштовність, можливість використання отриманих знань під час підготовки до практичних занять та лекцій. У студентів позитивне відношення було обумовлене: можливістю зарахування результатів проходження курсів з певної тематики при оцінюванні підсумкових занять, наявністю сертифікатів, можливістю навчатись в будь-який час доби.

Негативне ставлення, як у викладачів так і студентів, були переважно обумовлені негативним досвідом користування платформою, складним та незрозумілим функціоналом та необхідністю сплачувати додаткові кошти за верифікацію сертифікатів.

Серед найбільш використовуваних платформ у викладачів в 54% випадків був Prometheus, ще 34% опитаних надавали перевагу Coursera, 10% користувались edx Team та 2% не могли надати відповідь на це запитання. Водночас, серед студентів 60% надавали перевагу саме курсам розміщеним на платформі Prometheus, 28% опитаних користуються Coursera, та 12% не могли визначитись з відповіддю. Серед факторів, які обумовлювали такий вибір як серед викладачів так і здобувачів вищої освіти був зручний функціонал та можливість вільного завантаження додаткових матеріалів (презентації, відео, накази, інформаційні листи, тощо) та актуальні посилання на сучасні літературні джерела.

Під час оцінки міри впливу неформальної освіти на формування компетенцій та професійний розвиток, здобувачам та викладачам було запропоновано виставити оцінку за шкалою від 1 до 5 балів, де 1 – зовсім не впливає, та 5 значною мірою здійснює вплив. Так, 76% викладачів зазначили, що навчання на додаткових курсах з використанням вище зазначених платформ частково впливає (оцінили міру впливу на 4), 13% зазначили, що скоріш незначно впливає (оцінили в 3 бали) та 11% опитаних респондентів вказували, що зовсім не впливає (оцінили в 1 бал). Студенти в 58% що незначно впливає на рівень їх професійного розвитку (оцінили міру впливу на 3 бали), ще 33% оцінили вплив неформальної освіти, як частково ефективний (4 бали), а також 9% зазначили значний позитивний вплив використання навчальних платформ, оцінивши міру впливу в 5 балів.

69% опитаних респондентів серед здобувачів вищої освіти вказували, що після того, як почали отримувати додаткову інформацію при здобутті неформальної освіти рівень їхньої загальної успішності зріс, що своєю чергою підтверджувалось під час аналізу поточної навчальної діяльності студентів. Інші 31% помітили зростання показників своєї успішності тільки з тих медико-біологічних дисциплін, додаткові курси з яких відвідували.

Серед викладачів, 73% вказували, що під час виконання завдань та прослуховування лекцій підвищили свій професійний рівень та продовжать здобувати неформальну освіту, а 27% опитаних респондентів не помічали ніяких змін та мали складнощі під час відповіді на це запитання.

Отримані в ході дослідження дані, вказують на те, що на жаль не всі опитані розуміють важливість неформальної освіти, вважаючи це даремною тратою часу, що подекуди обумовлено недостатніми можливостями інтернет з'єднання, через що не відтворювався повністю весь контент, який містився в

курсах. Не менш важливим є низька цифрова грамотність освітян. Дехто стверджував, що не вистачає інформації про всі можливості використання навчальних платформ під час здобуття неформальної освіти. В деяких випадках фактором, який формував відторгнення прийняття неформальної освіти була саме низька мотивація здобувачів до навчання.

Висновки. Отже, оцінюючи результати проведеного дослідження можна зазначити, що для впровадження та популяризації неформальної освіти серед викладачів та студентів медичних університетів, вкрай важливою є наочна демонстрація та роз'яснення всіх переваг отримання додаткових знань та закріплення вже існуючих навичок. Водночас, ще одним фактором який впливав на ставлення до неформальної освіти була низька вмотивованість здобувачів, подекуди пов'язана зі зневірою в обраній професії через невпевненість в своєму майбутньому.

Кравченко В.М., Мекленбурцев О.Д., Орловська О.М., Беррі Закарія ЗАСТОСУВАННЯ ПАРАЗИТИЧНИХ ВИДІВ ОМЕЛИ SCURRULA TA VISCUM У МЕДИЦИНІ	38
Леонтєва Т., Меркулова Ю., Шеремет Г., Козлова О., Леонтєв Д., Гризодуб О. МОЖЛИВІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПІДХОДУ ДФУ ДО ВАЛІДАЦІЇ МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ГЕПАРИНУ НЕФРАКЦІОНОВАНОГО ХРОМОГЕННИМ МЕТОДОМ	41
Мирошниченко М.С., Бібіченко В.О., Кузнецова М.О., Кузнецова І.К. РОЛЬ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	45
Лазуренко В.В., Старкова І.В., Тіщенко О.М. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	48
Павлов С.Б., Бабенко Н.М., Кумечко М.В., Літвінова О.Б. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЯЦІЇ РЕПАРАТИВНИХ ПРОЦЕСІВ УСКЛАДНЕНИХ РАН БІОАКТИВНИМИ МОЛЕКУЛАМИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ФОТОБІОМОДУЛЯЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ	48
Павлова О.О., Лукянова Є.М. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЕНДОТЕЛІЮ СУДИН У ЩУРІВ З НЕЙРОДЕГЕНЕРАЦІЄЮ АЛЬЦГЕЙМЕРІВСЬКОГО ТИПУ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОVBУРОВИХ КЛІТИН	51
Пачевська А.В. , Monika Malgorzata Białoszycka ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОТЕКТОРНОЇ ДІЇ ФІТОПРЕПАРАТУ ПРИ МОДЕЛЮВАННІ ДЕГЕНЕРАТИВНИХ ЗМІН В СІМ'ЯНИКАХ ЩУРІВ, ВИКЛИКАНИХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИМ АТЕРОСКЛЕРОЗОМ	53
Пацкун М.М. ПРОБЛЕМА ЙОДНОГО ДЕФІЦИТУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я: ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ	55
Підлубна А. М. ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ ЦИТОКІНОВОГО ПРОФІЛЮ ПІД ВПЛИВОМ ОПТИМІЗОВАНОЇ ПРОГРАМИ ФАРМАКОЛОГІЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА ГОНАРТРИТ	56
Помпій Е. С., Помпій О. О. ВПЛИВ МІСЦЕВИХ ПРОБІОТИЧНИХ ЗАСОБІВ НА КЛІНІЧНИЙ ПЕРЕБІГ ХРОНІЧНОГО ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ В ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ	58
Потапов С.М., Марковський В.Д. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОЇ ТАРГЕТНОЇ ТЕРАПІЇ ГЕРМІНОГЕННИХ ПУХЛИН ЯЄЧКА	59